

Kulturchef: Ida Ölmedal Biträdande kulturchef: Julia Svensson Redaktion: Rakel Chukri, Håkan Engström, Peter Fällmar Andersson, Maria G Francke, Johan Malmberg, Mattias Oscarsson, Filip Yifter-Svensson
E post: kultur@sydsvenskan.se Post: Kultur, Sydsvenskan, 205 05 Malmö

RECENSION · I STADEN VÄXER ETT FÄLT

"I staden växer ett fält", installationsbild.

FOTO: HELENE TONSCOTT

FOTO: HELENE TONSCOTT

Ingvild Hovland Kaldal. "These pseudo-cats are such perfect imitations" (2017). Del av Johan Nahojs "On hold" (2022). I bakgrunden: Rasmus Ranö Streiths installation "The Un dead".

Marianne Andersson Embäck. "Autonoma kamrater II" (2014).

FOTO: HELENE TONSCOTT

Johan Nahojs verk består av 23 hyllor, en för varje konstnärsskap. Namnet "On hold" – på vänt – syftar på att konst oftast förvaras på hyllor, i väntan på att visas.

Kah Bee Chow. "Bottom Arrangement (Top)" (2021-2022).

FOTO: HELENE TONSCOTT

Malmö är bortskämt med originalitet

Julia Svensson har sett Malmö konsthalls utställning om det lokala konstlivet.

■ När jag går in är jag på min vakt. Det luktar Malmö-hauss lång väg, kommunen har genom år av medveten stadspolitik lyckats få allt från institutioner till enskilda invånare att predika Malmöns förträfflighet, för att på så vis *lyfta* staden.

Konsthallen framhåller Malmöns unika förutsättningar för konstnärer, en självorganiserande tradition av ateljékollektiv och konstnärskommun. Detta mellanrum, en smäsklighet och en stöttande kollegial gemenskap som man menar är unik även internationellt. Alta Art Space, Galleri CC, Molekyl, Addo, Borrgatan, Sulfur är bara några av de många fria konstverksamheterna. Detta medan det knappt finns traditionella kommersiellt inriktade gallerier, en ekonomisk nackdel för konstnärerna, men som de vänt till sin fördel, de har skapat något annat istället, i Malmö är konstnären inget ensamt geni.

I detta ligger förstås också att kämpa för den gemensamma saken, att få finnas kvar trots ständiga hot om stadsbyggnadsprojekt och hyreshöjningar. Ett nytt larm om Malmöns akuta brist på konstnärstäljer kom senast nu i veckan och det ger utställningen ex-

KONST

I staden växer ett fält

50 konstnärer i Malmö. Malmö konsthall.

tra aktualitet. För det fält som avses i titeln handlar om just detta – det fria konstliv som groar i stadens asfalt och mot alla odds växer och frodas.

Konsten då, kan man undra. Vad betyder allt detta för konsten?

Det omedelbara intrycket är: det gör den myllrande. 50 konstnärer ska samsas och känslan förstärks av att det nästan inte är några skiljeväggar mellan verken.

Men snart urskiljer sig Jokkmokkfödda Carola Grahn (f 1982) döende troppil som gjutits fast i betong och strävar mot takfröntren. Jag läser mig till att trädet, tillsammans med den samiska jojk som tillsammans med ljudet från renhjordar och hundskall strömmar ur högtalarna, är en bild av vårt bruk av skog och natur och av hierarkier mellan kulturer. Vackert och tankeväckande.

Tögonfallande är också Sergio Augustos (f 1966) bildvärld, som har rötter i brasiliansk tradition. En vägg med flera färgstarka naivistiska målningar, på den jag först lägger märke till syns småjävlar och badande barn. Framför dem står en installation, ett litet hus klätt med färgspråkande textilier. Här visas filmen "Ett ljudande

apple", vars enerverande pling följer mig genom utställningen.

Konsthallens ena hörn upptas helt av Rasmus Ranö Streiths (f 1985) enorma fort byggt av flyttlådor. Därinne i dunklet gömmer sig det kusliga videon "The Un dead", där skådespelare ordlöst går upp och ned för en trappa och tuggar på naglar med ett metalliskt ljud i bakgrunden.

Det mest storslagna verket – i all sin smäsklighet – är nog ändå Johan Nahojs (f 1987) installation "On hold", som omfattar 23 av utställningens konstnärer. Det är ett pandemi-projekt som ursprungligen gjordes på Alta Art Space 2021 och som här visas i en ny version endast med medverkande från Malmö ur Nahojs egen generation. Verket består av 23 hyllor, en för varje konstnär.

Många skulpturer, allt från Ingela Ihrmans roliga dekonstruerade jordgubbstårter och Mattias Eliassons snillrika värld av knäckebröd till Gabriel Karlssons ödesmättade gipsfigurer av mänskliga kroppsdelar och ägodelar. Att David Nilsons istappar och Matti Sumaris spindelskulpturer har smittat av sig även på andras hyllor är en talande bild för hur konstvärlden verkar funka i den här stan.

De tydligt politiska verken är ofta mer modesta till sin form. Här utmärker sig Samaneh Roghani (f 1984),

som med en textilkädd cylinder med kvinnor fotograferade i olika positioner återvänder till tematiken om kvinnor som kämpar för rätten till sina kroppar och för jämlikhet. Cyklernas snurrande är en bild av den eviga kampen och i högtalaren sjunger Roghani "Sången om jämlikhet", en kampsång som bygger på ett poem av Maziar Samiei och som inte får sjungas i Irans offentliga rum. Verket står fint i dialog med Tamara de Laval (f 1951) collage som också anspelar på kvinnokroppar och konflikt.

Det är bara en sak som saknas och det är kött. Kött i form av målningar, gärna stora, som drabbar utan att jag behöver läsa en förklarande text.

Marianne Andersson Embäck, Lars Embäck och Bo Hylanders mindre teckningar och målningar är suggestiva bidrag som gränsar till detta. Julia Selins (f 1987) abstrakta oljemålningar också, men det är inte hennes mest färgstarka register som visas här utan ett mer lågmälat. Det mest köttsliga i rummet är Thale Vangens "Urkröppar" av råhud, skulpturer som ligger på konsthallsgolvet som strandade sälar eller människokroppar uppspolade på land.

Kanske är också detta typiskt Malmö, att inte vilja lyfta något så traditionellt och borgerligt som storskaligt och känslofyllt måleri?

Kanske är också detta typiskt Malmö, att inte vilja lyfta något så traditionellt och borgerligt som storskaligt och känslofyllt måleri?

En annan detalj är att en del av stadens just nu självklara affischnamn inte är med, Ann Böttcher, Max Ockborn, Leif Holmstrand... Ett val man kan diskutera men det går på något sätt i linje med satsningens kollektiva anda, att det är konststaden och inte enskilda stjärnor som strålkastarljus riktas mot.

Efter tre timmar i konsthallen är jag ändå övertygad. Malmö som stad är viktig för konsten.

Men konsten hittar alltid en väg, så egentligen är det väl konsten som framför allt är viktig för Malmö. Staden är sedan decennier bortskämd med ett inflöde av originella och ihärdiga konstnärer. Naturligtvis tack vare konsthögskolan men också för att det efter industrins kollaps i slutet av 1900-talet uppstod många tomma lokaler som konstnärer kunde hyra billigt.

Hur som helst, när denna värld hotas av ateljébrist, som nu, verkar kommunen lite handfallen. Vi vill ju fortsätta vara en spännande konststad! För detta ska man göra en kartläggning av var konstnärerna faktiskt håller hus.

Men den researchen är redan gjord på ett alldeles ypperligt sätt av curatorteamet för "I staden växer ett fält".

Det är bara att lyfta luren.

JULIA SVENSSON

konstkritiker och biträdande kulturchef